

Vergaderjaar 2018–2019

29 754

Terrorismebestrijding

Nr. 503

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 mei 2019

Tijdens het mondelinge vragenuur van 14 mei jongstleden heb ik uw Kamer toegezegd een brief te sturen over de bezetting van een varkenshouderij in Boxtel, het dreigingsbeeld en eventuele vervolgmatactregelen (Handelingen II 2018/19, nr. 81, mondelinge vragen van het lid Geurts aan de Minister van Justitie en Veiligheid over ruim 200 activisten die een varkenshouderij in Boxtel bezetten). Met deze brief doe ik deze toezegging gestand.

Afgelopen zaterdag heb ik samen met de Minister van LNV een bezoek gebracht aan het getroffen boerenbedrijf. De impact van het gebeuren op de betrokkenen heeft mij bijzonder geraakt. De afgelopen week heb ik uitvoerig gesproken over de wijze waarop dit is ervaren door de boeren en de bedrijfstak als geheel, waaronder met vertegenwoordigers van Land- & Tuinbouw Organisatie Nederland (LTO Nederland) en Productanten Organisatie Varkenshouderij (POV). Ik herhaal hier nogmaals dat dergelijke acties, die strijdig zijn met onze rechtsstaat, niet worden getolereerd en dat de politie, onder het gezag van het openbaar ministerie of de burgemeester hier tegen optreedt. De overheid tolereert geen eigenrichting.

Zoals ik ook bij de behandeling van de mondelinge vraag in uw Kamer heb aangegeven, ben ik van mening dat, ondanks de complexiteit, het samenwerkingstraject in de driehoek van teamchef politie, gebiedsofficier van justitie en locoburgemeester in Boxtel beheerst is verlopen. Over de aanpak van dierenrechtenextremisme in het algemeen bericht ik u onderstaand, tevens ga ik nader in op de genomen maatregelen.

De politie monitort landelijk actief dierenrechtenactivisme. Mogelijke signalen worden hiermee snel landelijk gedeeld. Ook in het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN) wordt structureel aandacht besteed aan fenomenen rond verschillende vormen van radicalisering, extre-

misme en terrorisme¹. Rond dierenrechten is er in Nederland voornamelijk sprake van activisme. De gebeurtenissen in Boxtel zijn echter aan te merken als extremisme, nu personen bereid zijn geweest de wet te overtreden. De overheid treedt gebalanceerd op tegen activisme, zolang dit binnen de grenzen van de democratische rechtsorde blijft, maar treedt hard op indien sprake is van extremisme. Beide vormen nemen in Nederland vooralsnog niet toe, maar door het intimiderende karakter van opeenvolgende acties neemt de onrust, met name onder de boerengemeenschap wel flink toe.

Naar aanleiding van de recente gebeurtenissen in Boxtel heeft de politie in afstemming met het openbaar ministerie de aanpak van openbare orde problematiek voortkomend uit dierenrechtenactivisme/-extremisme in de landbouwsector tegen het licht gehouden. Er is daarbij een handelingskader opgesteld dat door de politie gedeeld kan worden met de lokale driehoeken. In het gesprek met LTO Nederland en de POV heb ik afgesproken dat de wederzijdse informatie-uitwisseling wordt geïntensiveerd, en dat er contactpunten komen bij de politie zodat de samenwerking en verdere uitwisseling geoptimaliseerd kan worden. De politie zal hier op korte termijn over verder spreken met de betrokken partijen. Ook zal er aanvullend een factsheet door mijn departement ter beschikking worden gesteld aan LTO Nederland en de POV, dat een aantal algemene vragen vanuit de sector beantwoordt.

Over het strafrechtelijk vervolg kan ik inhoudelijk weinig mededelingen doen, aangezien het om een lopend onderzoek gaat. Feitelijk kan ik uw Kamer melden dat er 64 aanhoudingen van activisten inzake art. 138 Wetboek van strafrecht (lokaalvredebreuk), 12 aanhoudingen van activisten inzake 447e Wetboek van strafrecht (niet kunnen tonen identiteitsbewijs) en één aanhouding van een tegendemonstrant inzake 350 Wetboek van strafrecht (vernieling van een politiebuis) zijn verricht. Alle 64 wegens lokaalvredebreuk aangehouden activisten zijn de dag na de bezetting heengezonden met een dagvaarding die in persoon is betekend. Daarmee is zoveel als mogelijk zeker gesteld dat de verdachten (eventueel bij verstek) kunnen worden veroordeeld.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
F.B.J. Grapperhaus

¹ Activisme – Pogingen van individuen of groepen om op buitenparlementaire wijze, maar binnen de grenzen van de wet, politieke besluitvorming te beïnvloeden.
Extremisme – Fenomeen waarbij personen of groepen vanuit ideologisch motief bereid zijn in ernstige mate de wet te overtreden of activiteiten te verrichten die de democratische rechtsorde ondermijnen.
Terrorisme – Het uit ideologische motieven plegen van op mensenlevens gericht geweld, dan wel het aanrichten van maatschappij-ontwrichtende zaakschade, met als doel maatschappelijke ondermijning en destabilisatie te bewerkstelligen, de bevolking ernstige vrees aan te jagen of politieke besluitvorming te beïnvloeden.